

Ukrajinskí štátni občania – Pobytové a pracovnoprávne otázky

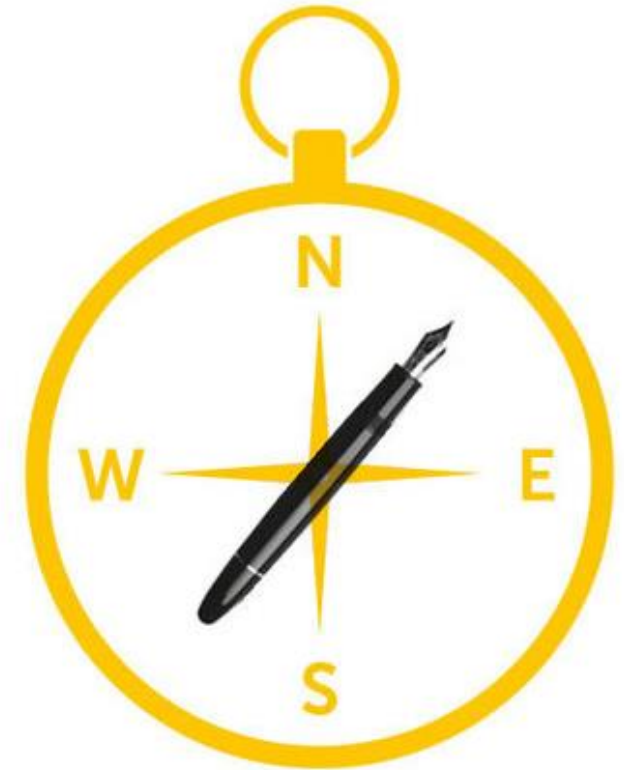
23. 3. 2022

Mgr. Jana Sapáková, LL.M. Eur
Counsel | Slovakia

Obsah

1. Pobyť na Slovensku
2. Pracovné povolenie
3. Ukrajinskí zamestnanci
4. Vysielanie zamestnancov

Pobyt Ukrajincov na Slovensku

- 26. februára 2022 bol prijatý zákon o niektorých opatreniach v súvislosti so situáciou na Ukrajine, ktorý je novelou zákona o azyle
- Okrem iného upravuje zjednodušené konania o udelení dočasnej ochrany (po slovensky "dočasné útočisko")
- Dočasná ochrana sa poskytuje na ochranu cudzincov pred vojnou, endemickým násilím, následkami humanitárnej katastrofy alebo pretrvávajúcim alebo hromadným porušovaním ľudských práv v ich krajine pôvodu.
- Rozhodnutie vlády SK o schválení podmienok a udelení dočasnej ochrany od 1. marca 2022 do 31. decembra 2022.

Pobyt Ukrajincov na Slovensku

Dočasná ochrana sa poskytuje ukrajinským občanom a ich rodinným príslušníkom

Za rodinného príslušníka ukrajinského občana sa považuje:

1. manželka ukrajinského štátneho príslušníka,
2. maloleté dieťa štátneho príslušníka Ukrajiny alebo maloleté dieťa manžela/manželky štátneho príslušníka Ukrajiny,
3. rodič maloletého dieťaťa s ukrajinským občianstvom.

Pobyt Ukrajincov na Slovensku

Žiadosť a doklad o dočasnej ochrane

1. priamo pri vstupe na územie Slovenskej republiky na príslušnom policajnom útvare na hraničnom priechode alebo
2. po vstupe na územie Slovenskej republiky na policajnom útvare príslušnom podľa miesta jeho pobytu.

Ak je cudzincovi udelená dočasná ochrana, vydá sa mu doklad o tolerovanom pobyte na území Slovenskej republiky s poznámkou "ODÍDENEK". Návrh na zmenu na „DOČASNÉ ÚTOČISKO“

Pobyt Ukrajincov na Slovensku

Žiadosť a doklad o dočasnej ochrane

- Osoba s cestovným alebo identifikačným dokladom (vodičský preukaz, rodný list, aj neplatný pas, iný doklad s fotografiou + rodný list) - do 30 minút.
- Osoba bez dokladu totožnosti - do 30 dní, v tomto prípade má tiež nárok na zdravotnú starostlivosť, ubytovanie a stravu, ale bez pracovného povolenia. To až po rozhodnutí.
- Žiadna podnikateľská činnosť
- Nevzťahuje sa na Ukrajincov, ktorí majú trvalý alebo prechodný pobyt na Slovensku

Pobyt Ukrajincov na Slovensku

Povinnosti:

- Oznámenie pobytu polícii <https://www.minv.sk/?hlasenie-pobytu-1&subor=303783>
- Pobyt len na území SK - § 36 práva a povinnosti - zákon o azyle § 22 sa vzťahuje nielen na žiadateľov o azyl, ale aj na osoby žiadajúce o dočasnú ochranu.

Pobyt Ukrajincov na Slovensku

Prístup k zdravotnej starostlivosti a vzdelaniu

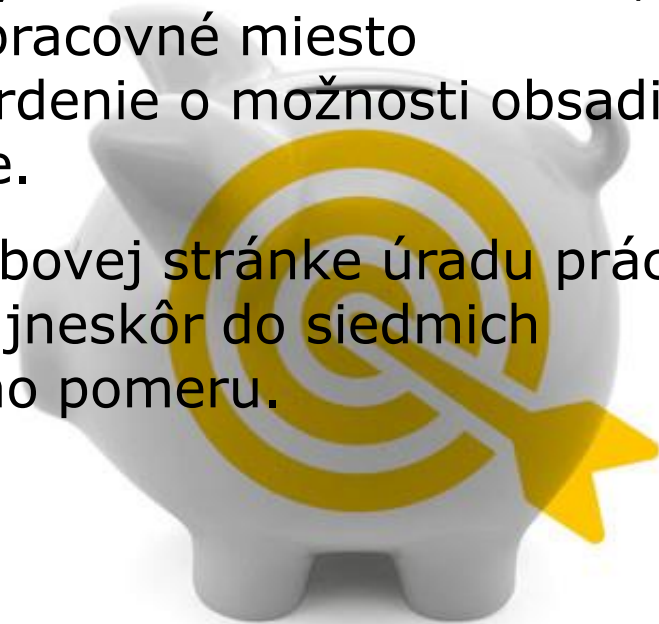
- nárok na zdravotnú starostlivosť (rovnako ako v prípade azylu), náklady znáša ministerstvo vnútra, resp. VŠZP
- Ministerstvo školstva - predkladanie dokladov o udelení dočasnej ochrany, zisťovanie všeobecných vedomostí a znalosti slovenského jazyka dieťaťa, zaradovanie do tried, k dnešnému dňu ca. 1.000 detí

Pracovné povolenie

ZAMESTNÁVANIE OSÔB, KTORÝM BOLA POSKYTNUTÁ DOČASNÁ OCHRANA

- Podľa článku 23a ods. 1 písm. k) zákona o službách zamestnanosti môže zamestnávateľ zamestnať štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorému bola poskytnutá dočasná ochrana.
- Štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bola poskytnutá dočasná ochrana, nepotrebuje potvrdenie o možnosti obsadiť voľné pracovné miesto zodpovedajúce vysokokvalifikovanej činnosti, potvrdenie o možnosti obsadiť voľné pracovné miesto a povolenie na zamestnanie.
- **Informačná karta** (formulár je k dispozícii na webovej stránke úradu práce) Zamestnávateľ je povinný zaslať ju úradu práce najneskôr do siedmich pracovných dní po vzniku a po skončení pracovného pomeru.

Pracovné povolenie

Zamestnávanie osob z tretích krajín

- Návrh schvaľovaný v Národnej rade SR 22.03.2022
- Pridáva sa § 23c do zákona o službách zamestnanosti
- Vláda môže na obdobie trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a na obdobie dvoch mesiacov po jeho skončení nariadením určiť:
  - podmienky zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín a
  - určiť dobu platnosti osvedčenia o možnosti obsadiť vysokokvalifikované pracovné miesto, osvedčenia o možnosti obsadiť pracovné miesto a povolenia na zamestnanie.

Ukrajinskí zamestnanci

Aktuálne zamestnaní ukrajinskí zamestnanci

NÁVRH

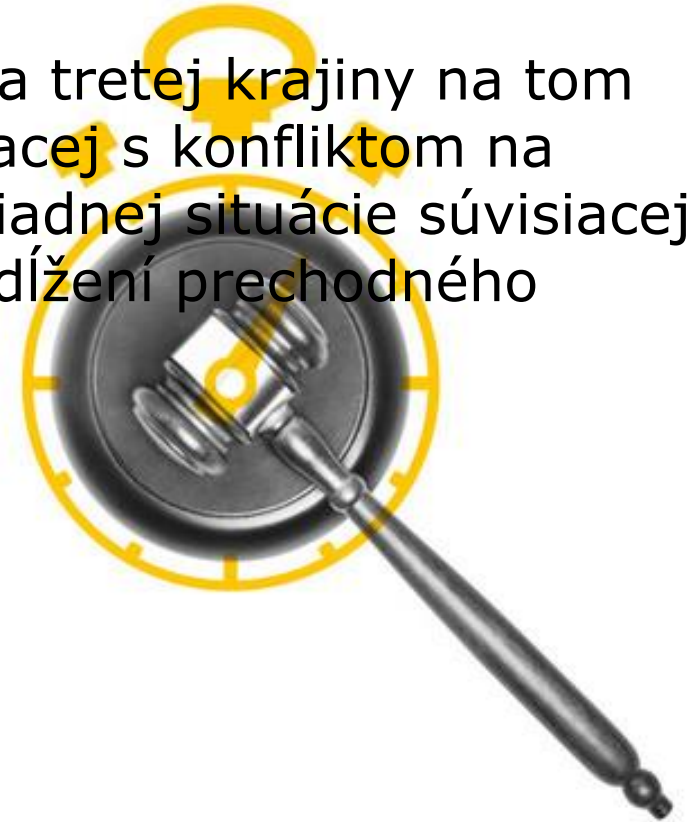
- Platnosť potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta zodpovedajúceho vysokokvalifikovanému zamestnaniu, potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta a povolenia na zamestnanie
- Ukončenie platnosti počas mimoriadnej situácie súvisiacej s hromadným prílevom cudzincov na Slovensko v dôsledku ozbrojeného konfliktu na území Ukrajiny.
- predĺženie (povolenie na pobyt a pracovné povolenie) do uplynutia dvoch mesiacov odo dňa zrušenia núdzovej situácie
- Výnimky, napr. sezónna práca, vnútro podnikové dočasné pridelenie

Ukrajinskí zamestnanci

Aktuálne zamestnaní ukrajinskí zamestnanci

- NÁVRH
- Zamestnávateľ môže zamestnať štátneho príslušníka tretej krajiny na tom istom pracovisku počas mimoriadnej situácie súvisiacej s konfliktom na Ukrajine a počas dvoch mesiacov po zrušení mimoriadnej situácie súvisiacej s konfliktom na Ukrajine, a to aj počas konania o predĺžení prechodného pobytu na účel zamestnania

Ukrajinskí zamestnanci

Aktuálne zamestnaní ukrajinskí zamestnanci

- NÁVRH
- Zmena zamestnania - zvyčajne sa nahlasuje na policajnej stanici, ktorá následne požiada príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny o vydanie potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta.
- **Novinka** - zamestnávateľ, ktorý chce zamestnať takéhoto štátneho príslušníka tretej krajiny, môže požiadať o vydanie príslušného osvedčenia priamo úrad práce.

Ukrajinskí zamestnanci

Zdravotníctvo / Zdravotnícki pracovníci

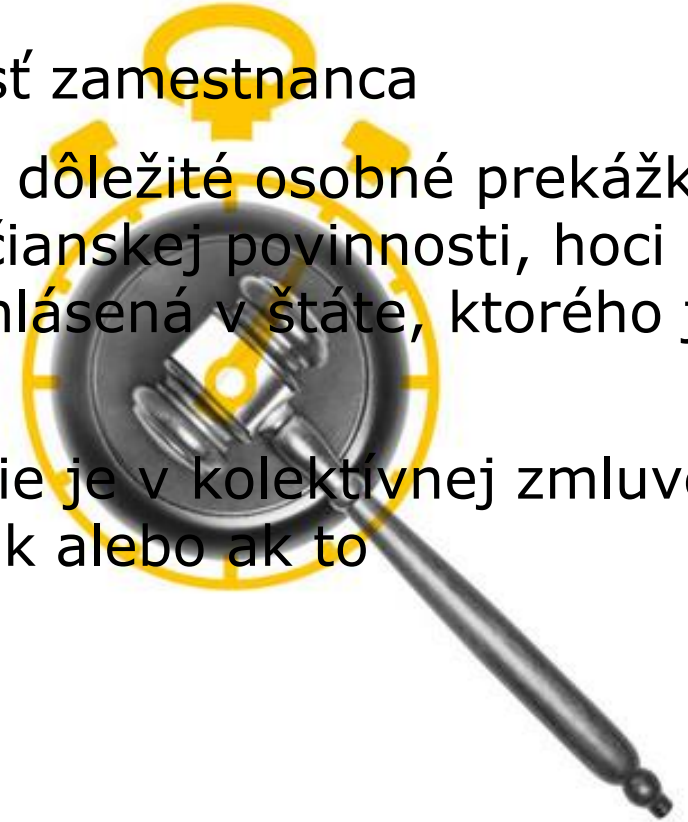
- NÁVRH
- Dočasná odborná stáž - uznanie odbornej prípravy
- Poskytovateľ (lekári, nemocnice) musí bezodkladne elektronicky informovať ministerstvo zdravotníctva
- Jeden zamestnanec bude dohliadať na maximálne 3 stážistov
- Predloženie čestného vyhlásenia

Ukrajinskí zamestnanci

Ak v súčasnosti zamestnávate zamestnancov z Ukrajiny:

- Povinnosť hlásiť sa na vojenskú službu na Ukrajine
- Zamestnávateľ je povinný ospravedlniť neprítomnosť zamestnanca
- Ide o prekážku na strane zamestnanca podľa § 141 dôležité osobné prekážky, prípadne § 136 a 137 Zákonníka práce- plnenie občianskej povinnosti, hoci nie je výslovne uvedená (mobilizačná povinnosť vyhlásená v štáte, ktorého je zamestnanec občanom).
- Nárok na mzdu alebo náhradu mzdy nevzniká, ak nie je v kolektívnej zmluve alebo individuálne so zamestnancom dohodnuté inak alebo ak to neustanovuje zákon.

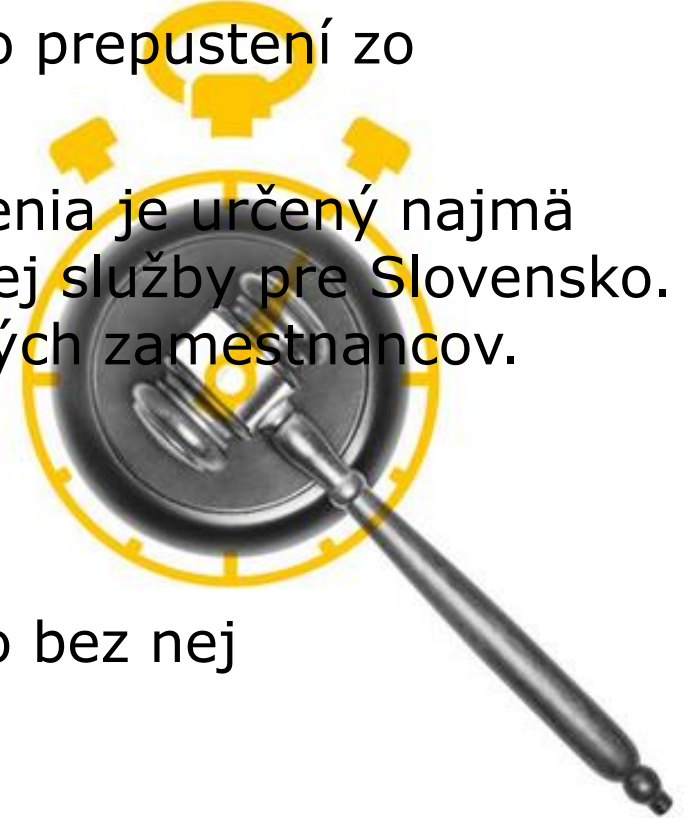

Ukrajinskí zamestnanci

Ukončenie pracovného pomeru

- § 64 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce - zákaz výpovede odo dňa oznámenia o povolaní na výkon vojenskej služby do 2 týždňov po prepustení zo služobného pomeru
- Zákon túto situáciu nepredpokladal. Zákaz prepustenia je určený najmä slovenským občanom povolaným na výkon vojenskej služby pre Slovensko. V tejto situácii by sa mohla vzťahovať aj na ukrajinských zamestnancov.
- Teda dobrovoľné rozhodnutie odísť:
  - Dohoda o čerpaní dovolenky
  - Dohoda o neplatenom voľne s náhradou mzdy alebo bez nej
  - Dohoda o skončení pracovného pomeru

Vysielanie zamestnancov

- Žiadna osobitná úprava v ustanoveniach pracovného práva
- Ak pracovná zmluva so zamestnávateľom SK a príspevky na sociálne poistenie
- Rozdiel medzi vyslaním (po 1 mesiaci) a preložením (rovnaká agentúra alebo zamestnávateľ po 3 mesiacoch)

ALE zákon o azyle - osoba sa má zdržiavať na území SK

Dotácia na zabezpečenie ubytovania

- Príspevok poskytuje obec
- Vlastníkovi nehnuteľnosti 7 EUR za noc na dospelého a 3,50 EUR na dieťa do 15 rokov
- Bezplatné ubytovanie pre utečencov
- Zmluva o poskytnutí ubytovania
- Osobné oznámenie aj zo strany utečenca

Dôležité kontakty

Oficiálna webová stránka slovenskej vlády s užitočnými informáciami a zoznamom dôležitých kontaktov pre ukrajinských utečencov:

— <https://ua.gov.sk/en.html>

Horúca linka Ministerstva vnútra SR pre osoby hovoriace po ukrajinsky:

— +421 513 816 111
+421 259 765 111

Liga za ľudské práva a občianske združenie Mareena vytvorili túto webovú stránku s informáciami a kontaktmi pre ukrajinských utečencov, ako aj s aktuálnym stavom čakacích lehôt na hraničných priechodoch SK/UA:

- <https://www.ukraineslovakia.sk/>

Ukrajinské veľvyslanectvo na Slovensku:

- Address: Radvanská 35, 81101, Bratislava, Slovak Republic
+421 2 592 028 10

Ubytovanie

- Ministerstvo dopravy SR zriadilo webovú stránku so zoznamom dostupných štátnych a súkromných ubytovacích zariadení s ich aktuálnou kapacitou a kontaktnými údajmi: <https://pomocpreukrajinu.sk/>
- Mimovládna iniciatíva "Kto pomôže Ukrajine" zriadila túto webovú stránku, na ktorej môžu ukrajinskí utečenci požiadať o pomoc pri hľadaní ubytovania:
- <https://ktopomozeukrajine.sk/potrebujem-pomoc/>
- Email: kontakt@ktopomozeukrajine.sk

Q&A

**Ďakujeme vám za pozornost.
Máte nějaké otázky?**

Mgr. Jana Sapáková

Counsel

T: +421 232 786 411

M: +421 918 709 313

[jana.sapakova@
eversheds-sutherland.sk](mailto:jana.sapakova@eversheds-sutherland.sk)

Jana Sapáková je advokátka, ktorá sa vo svojej praxi špecializuje najmä na pracovné právo, obchodné právo, ochranu osobných údajov a dedičské právo. Jana publikuje články na rôzne pracovnoprávne témy, prednáša a je spoluautorkou komentára k zákonu o cezhraničnej spolupráci pri vysielaní zamestnancov na výkon prác pri poskytovaní služieb. S našou advokátskou kanceláriou spolupracuje od roku 2008. Predtým pôsobila ako advokátka pre advokátsku kanceláriu Heringeš & Partner.

Jana Sapáková študovala na právnickej fakulte univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a absolvovala postgraduálne štúdium „Europäisches und Internationales Wirtschaftsrecht (LL.M.Eur.) na právnickej fakulte univerzity Ludwig-Maximilian v Mníchove.

Okrem slovenčiny ovláda nemecký a anglický jazyk.

Czech Republic

Eversheds Sutherland

T: +420 255 706 500

E: paha@eversheds-sutherland.cz

Oasis Florenc
Pobřežní 394/12
Praha 8, 186 00
Czech Republic

Slovakia

Eversheds Sutherland

T: +421 2 3278 6411

E: bratislava@eversheds-sutherland.sk

Hodžovo námestie 1/A
Bratislava, 811 06
Slovakia